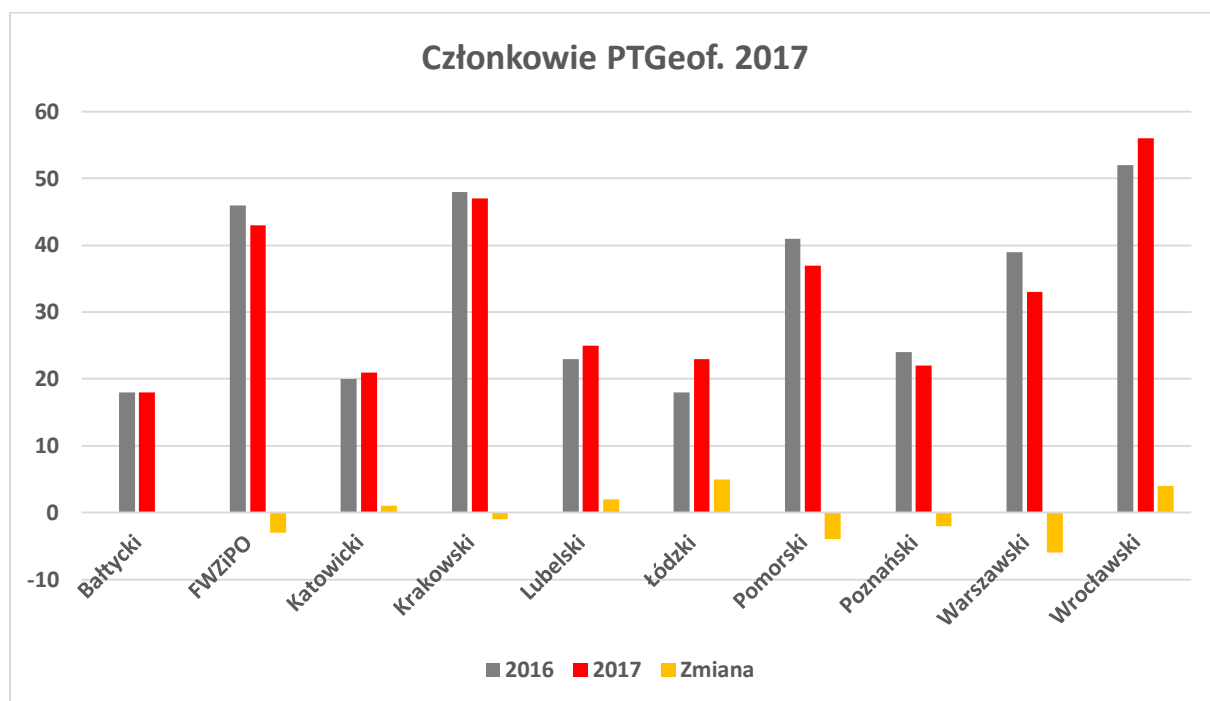

SPRAWOZDANIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOFIZYCZNEGO 2017

INFORMACJE OGÓLNE

W końcu roku 2017 Polskie Towarzystwo Geofizyczne (PTGeof.) liczyło 322 członków, w tym 16 honorowych. Liczba członków w stosunku do roku 2016 zmniejszyła się o 4 osoby. 21 lutego 2017 odbyło się Walne Zgromadzenie Towarzystwa o charakterze zwyczajnym. Nastąpiła zmiana prezesa oraz znaczne zmiany personalne w Zarządzie Głównym i w Komisji Rewizyjnej. Podczas wcześniejszych zgromadzeń oddziałów dokonano również zmian personalnych. Szczegółowe informacje personalne zostaną przedstawione w kolejnych punktach sprawozdania.

W roku 2017 odeszli na zawsze: mgr Jan Sadoń z Oddziału Krakowskiego, dr Wacław z Plenzler z Oddziału Poznańskiego i prof. dr hab. inż. Witold Strupczewski z Oddziału Warszawskiego.

Oddział	2016	2017	zmiana
Bałtycki	18	18	0
FWZiPO	46	43	-3
Katowicki	20	21	1
Krakowski	48	47	-1
Lubelski	23	25	2
Łódzki	18	23	5
Pomorski	41	37	-4
Poznański	24	22	-2
Warszawski	39	33	-6
Wrocławski	52	56	4

Skład Zarządu Głównego

Prezes	- <i>prof. dr hab. Rajmund Przybylak</i>
Wiceprezes	- <i>prof. dr hab. Halina Lorenc</i>
Wiceprezes	- <i>prof. dr hab. Joanna Wibig</i>
Sekretarz Generalny	- <i>dr Jerzy Szkutnicki</i>
Skarbnik	- <i>prof. dr hab. Zbigniew Czechowski</i>
Członek Prezydium	- <i>doc. dr Alfred Dubicki</i>
Członek Prezydium	- <i>dr Urszula Kossowska-Cezak</i>
Członek Prezydium	- <i>dr Wojciech Ożga</i>
Członek Zarządu	- <i>dr Andrzej Arażny</i>
Członek Zarządu	- <i>dr hab. Krystyna Bryś</i>
Członek Zarządu	- <i>dr Agnieszka Wypych</i>
Sekretariat	- <i>mgr Jolanta Krupa-Marchlewska</i>
Główna księgową	- <i>Janina Warpechowska</i>

Główna Komisja Rewizyjna

Przewodnicząca	- <i>mgr Magdalena Bogucka</i>
Członek Komisji	- <i>prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak</i>
Członek Komisji	- <i>dr inż. Renata Kuśmierk-Tomaszewska</i>
Członek Komisji	- <i>dr hab. Jacek Leśny</i>
Członek Komisji	- <i>prof. dr hab. Mirosław Miętus</i>

Oddziały

Bałtycki (Gdynia)

Przewodniczący	- <i>prof.dr. hab. Mirosław Miętus</i>
Z-ca Przewodniczącego	- <i>prof.dr hab. Anna Styszyńska</i>
Sekretarz	- <i>dr Janusz Filipiak</i>
Skarbnik	- <i>mgr inż. Beata Kowalska</i>
Członek Zarządu	- <i>dr Marzenna Sztobryn</i>

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej	- <i>dr Grzegorz Kruszewski</i>
Członek Komisji Rewizyjnej	- <i>dr Michał Marosz</i>
Członek Komisji Rewizyjnej	- <i>dr hab. Elżbieta Łysiak-Pastuszek</i>

Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej

Przewodnicząca	- <i>dr Anna Odzimek</i>
Z-ca Przewodniczącego	- <i>prof. dr hab. Zbigniew Czechowski</i>
Sekretarz	- <i>dr inż. Marek Kubicki</i>
Skarbnik	- <i>dr Beata Dziak-Jankowska</i>
Członek Zarządu	- <i>dr hab. Waldemar Jóźwiak</i>
Członek Zarządu	- <i>doc. dr hab. Sławomir Maj</i>

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *dr Ryszard Balcer*
Członek Komisji Rewizyjnej - *prof. dr hab. Zbigniew Kłos*
Członek Komisji Rewizyjnej - *dr Krzysztof Teisseyre*

Katowicki

Przewodniczący - *dr hab. Ewa Łupikasza*
Z-ca Przewodniczącego - *dr hab. Tadeusz Magiera*
Sekretarz - *dr Dariusz Ignatiuk*
Skarbnik - *dr Leszek Ośródk*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *dr hab. Damian Absalon*
Członek Komisji Rewizyjnej - *dr Janina Fudała*
Członek Komisji Rewizyjnej - *dr hab.inż. Małgorzata Wysocka*

Krakowski

Przewodnicząca - *dr Danuta Limanówka*
Z-ca Przewodniczącego - *dr inż. Piotr Struzik*
Sekretarz - *mgr Magdalena Retman-Rakoczy*
Skarbnik - *mgr Robert Pyrc*
Członek Zarządu - *dr Michał Kasina*
Członek Zarządu - *dr Leszek Kowanetz*
Członek Zarządu - *dr hab. Wanda Wilczyńska-Michalik*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *dr Elżbieta Cebulak*
Członek Komisji Rewizyjnej - *prof. dr Janina Trepieńska*
Członek Komisji Rewizyjnej - *prof. dr hab. Zbigniew Ustrnul*

Lubelski

Przewodniczący - *dr Krzysztof Bartoszek*
Z-ca Przewodniczącego - *dr Sylwester Wereski*
Sekretarz - *dr Agnieszka Krzyżewska*
Skarbnik - *mgr Anna Bilik*
Członek Zarządu - *dr inż. Sławomir Gawel*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *dr Marcin Siłuch*
Członek Komisji Rewizyjnej - *dr hab. Jerzy Kozyra*
Członek Komisji Rewizyjnej - *prof.dr hab. Bogusław M.Kaszewski*

Łódzki

Przewodniczący - *prof. dr hab. Joanna Wibig*
Z-ca Przewodniczącego - *dr Mariusz Siedlecki*
Sekretarz - *dr hab. Agnieszka Podstawczyńska*
Członek Zarządu - *dr Jan Degirmendžić*
Skarbnik - *dr Włodzimierz Pawlak*

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej - *mgr Iwona Gajda-Pijanowska*
Członek Komisji Rewizyjnej - *dr Piotr Piotrowski*
Członek Komisji Rewizyjnej - *Jerzy Neuhorn*

Pomorski (Toruń)

Przewodniczący - *dr Andrzej Arażny*

Z-ca Przewodniczącego - *dr inż. Bogdan Bąk*

Sekretarz - *mgr inż. Tymoteusz Bolewski*

Skarbnik - *mgr Tomasz Strzyżewski*

Członek Zarządu - *dr inż. Renata Kuśmierk-Tomaszewska*

Członek Zarządu - *prof. dr hab. Leszek Łabędzki*

Członek Zarządu - *prof. dr hab. Rajmund Przybylak*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *Jerzy Peszek*

Członek Komisji Rewizyjnej - *dr hab. Rajmund Skowron*

Członek Komisji Rewizyjnej - *dr Przemysław Wyszyński*

Poznański

Przewodniczący - *dr hab. Jacek Leśny*

Sekretarz - *dr hab. inż. Bogdan Chojnicki*

Skarbnik - *mgr Ryszard Sziwa*

Członek Zarządu - *prof. dr hab. inż. S. Murat-Błażejewska*

Członek Zarządu - *mgr Bogumił Nowak*

Członek Zarządu - *dr Wojciech Czarnecki*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *dr Wojciech Czarnecki*

Członek Komisji Rewizyjnej - *mgr Romana Koczorowska*

Warszawski

Przewodnicząca - *dr hab. Halina Lorenc-prof. IMGW*

Z-ca Przewodniczącego - *dr Wojciech Ożga*

Sekretarz - *mgr Marianna Sasim*

Skarbnik - *mgr inż. Krystyna Konca-Kędzierska*

Członek Zarządu - *dr Urszula Kossowska-Cezak*

Członek Zarządu - *dr Ryszard Balcer*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *mgr inż. Michał Ceran*

Członek Komisji Rewizyjnej - *mgr inż. Krystyna Pianko-Kluczyńska*

Członek Komisji Rewizyjnej - *dr Katarzyna Rozbicka*

Wrocławski

Przewodnicząca - *dr hab. Krystyna Bryś*

Z-ca Przewodniczącego - *mgr Piotr Ropuszyński*

Sekretarz - *dr inż. Radosław Stodolak*

Skarbnik - *mgr Barbara Wilk-Stawarz*

Członek Zarządu - *dr Wojciech Jakubowski*

Członek Zarządu - *dr Joanna Kajewska-Szkudlarek*

Członek Zarządu - *mgr Olga Szarska*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - *mgr inż. Aleksander Ciok*

Członek Komisji Rewizyjnej - *prof. dr hab. inż. Włodzimierz Czamara*

Członek Komisji Rewizyjnej - *mgr inż. Marcin Wdowikowski*

PODSTAWOWE FORMY DZIAŁANIA

Działalność Polskiego Towarzystwa Geofizycznego była realizowana zgodnie ze statutem, wskazaniem Walnego Zgromadzenia oraz szczegółowymi ustaleniami Zarządu Głównego i jego Prezydium. W roku 2017 główna uwaga była poświęcona organizacji konferencji z okazji jubileuszu 70-lat Polskiego Towarzystwa Geofizycznego pt. *Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich*. Organizatorem był Oddział Łódzki.

Działalność publikacyjna była skierowana na reorganizację zespołu wydawniczego oraz procesu wydawania *Przeglądu Geofizycznego*. Ponadto poszukiwano możliwości wydanie kroniki Ryszarda Girgusia pt. *Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych wydarzeniach hydrologiczno-meteorologicznych na ziemiach polskich od XVII do XIX wieku*. Uzyskano zgodę IMGW na współpracę, w ramach której Instytut zapewni redakcję techniczną i środki na druk. Natomiast PTGeof. wykona redakcję naukową.

W oddziałach zorganizowano 33 seminaria. Członkowie Towarzystwa wygłosili 24 referaty i przedstawili 15 posterów na konferencji jubileuszowej. Poza tym uczestniczyli, z ramienia swoich instytucji, w licznych konferencjach seminariach krajowych i zagranicznych. Wielu uczestników wygłosiło referaty lub komunikaty. Była to również okazja do zaprezentowania Towarzystwa i dorobku jego członków na forum międzynarodowym oraz do nawiązania kontaktów z pracownikami nauki z różnych środowisk. Współpracowano z uczelniami, szkołami, samorządami lokalnymi oraz ze środkami masowego przekazu. Wyniki działalności członków Towarzystwa w ramach własnych instytucji można znaleźć w sprawozdaniach oddziałów, w aktach Zarządu Głównego.

PTGeof. prowadziło również działalność finansową oraz sekretariat. Zabiegano o zabezpieczenie środków finansowych na działalność wydawniczą i upowszechniania wiedzy.

Sytuacja materialna PTGeof.

Zmiana wysokości składek członkowskich i zwiększenie kwoty, jaką oddziały przekazują na rzecz Zarządu Głównego poprawia nieco sytuację finansową Towarzystwa. Za ten wysiłek Zarząd Główny składa serdeczne podziękowania członkom Towarzystwa i Zarządom Oddziałów. Niemniej sytuacja finansowa jest ciągle trudna. W ubiegłym roku otrzymaliśmy dofinansowanie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego jedynie na publikację *Przeglądu Geofizycznego* w wersji internetowej i na program antyplagiatowy. Natomiast nie otrzymujemy dofinansowania na wydawanie *Przeglądu Geofizycznego* w wersji papierowej. W dalszym ciągu w wielu oddziałach budzą niepokój zaległości w opłatach składek członkowskich. W okresie sprawozdawczym nie prowadzono żadnej działalności gospodarczej. Wydaje się, że jest to niewykorzystana możliwość poprawy sytuacji finansowej. Zważywszy na trudną sytuację, Zarząd Główny zaleca oddziałom wystosowanie apelu do członków Towarzystwa o regularne wpłaty składek. Podobnie, Zarząd Główny zachęca do podejmowania prac naukowych i ekspertyz na zlecenie innych instytucji.

Organ Towarzystwa - kwartalnik *Przegląd Geofizyczny*

Przegląd Geofizyczny od 70 lat pozostaje organem Towarzystwa. Pomimo różnych przeszkód, przemian organizacyjnych, transformacji ustrojowej, trudności finansowych jest niezmiennie oddawany do rąk naszych czytelników. Należy to zawdzięczać społecznemu oddaniu wielu naszych koleżanek i kolegów. W minionym roku zaszły kolejne okoliczności,

które zmusiły Zarząd Główny do podjęcia decyzji personalnych i organizacyjnych. Każde z zebrań Prezydium Zarządu Głównego i Komitetu Wydawniczego poświęcono czasopiśmu.

Ze względów osobistych bądź trudnej sytuacji rodzinnej złożyli rezygnację: Redaktor Naczelna dr Ewa Bogdanowicz (od marca 2017), a następnie od roku 2018 Sekretarz Naukowy i Redaktor Językowy dr Urszula Kossowska-Cezak oraz Sekretarz Redakcji dr Michał Osowiec.

Zarząd Główny musiał sprostać zaistniałej sytuacji. Redaktorem Naczelnym został prof. dr hab. Zbigniew Czechowski, Z-cą Redaktora Naczelnego prof. dr hab. Joanna Wibig, a Sekretarzem Redakcji mgr Rafał Stepnowski z IMGW. Redaktor Naczelny zaproponował zmiany organizacyjne powołując 5 redaktorów działowych, którzy otrzymują nazwę redaktor tematyczny i przyjmują rozszerzony zakres obowiązków. Redaktorami tematycznymi zostali:

- prof. dr hab. Joanna Wibig –meteorologia,
- prof. dr hab. Janina Trepieńska - klimatologia,
- dr hab. Artur Magnuszewski - hydrologia,
- dr hab. Piotr Środa - fizyka wnętrza Ziemi,
- prof. dr hab. Barbara Popielawska - fizyka przestrzeni okołoziemskiej.

Przegląd Geofizyczny ukazuje się już kolejny rok w wersji internetowej i tradycyjnej. Wersję tradycyjną wydajemy bez dofinansowania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Postanowiono, że wersję papierową (dopóki jesteśmy w stanie wydawać) przekazujemy do bibliotek, na wymianę międzynarodową oraz na żądanie ograniczonej liczbie członków, a wersję internetową przesyłamy w wersji .pdf do przewodniczących oddziałów, którzy będą ją rozsyłać na żądanie do członków oddziału. Wprowadzamy do internetu zeszyty historyczne.

W roku 2017 wydawanie *Przeglądu Geofizycznego* zapewniały następujące zespoły:

Rada Redakcyjna :

prof. dr hab. Marek Grad - przewodniczący
prof. Kazimierz Adamowski
prof. Wojciech Grabowski
prof. dr hab. inż. Jerzy Jaworski
prof. Andrzej Kijko
prof. Witold Krajewski
prof. Jacek Majorowicz
dr inż. Przemysław Łagodzki
prof. dr hab. Maciej Sadowski

Członkowie Honorowi Rady Redakcyjnej

prof. dr hab. Krzysztof Haman
prof. dr Janusz Paszyński
prof. dr hab. Roman Teisseyre

Komitet Redakcyjny:

prof. dr hab. Zbigniew Czechowski – redaktor naczelny i statystyczny
prof. dr hab. Joanna Wibig – z-ca redaktora naczelnego
dr Urszula Kossowska-Cezak – sekretarz naukowy i redaktor językowy
prof. dr hab. Marek Grad – redaktor działowy
prof. dr hab. Janusz Borkowski – redaktor działowy
prof. dr hab. Janina Trepieńska – redaktor działowy
dr Michał Osowiec – sekretarz redakcji

Szczegółowe sprawozdanie i wyjaśnienia przedstawi w swoim sprawozdaniu redaktor naczelny czasopisma.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Działalność Zarządu Głównego i Oddziałów PTGeof.

Zarząd Główny

Informacje ogólne

Zorganizowano Walne Zgromadzenie Towarzystwa w dniu 21.02.2017. Walne Zgromadzenie wybrało Prezesa, Zarząd Główny i Główną Komisję Rewizyjną. Powołano i ukonstytuowano nowy Zarząd Główny, jego Prezydium oraz Komisję Rewizyjną. Po 32 latach (8 kadencji) przestał pełnić funkcję prezesa doc. dr Alfred Dubicki, stwarzając wielkie wyzwanie dla nowego Prezesa i Zarządu Głównego. Rolę i zasługi odchodzącego Prezesa przedstawiono m. in. w *Przeglądzie Geofizycznym* z. 3-4, 2017.

Prezesem PTGeof. został prof. dr hab. Rajmund Przybylak kierownik Katedry Meteorologii i Klimatologii Wydziału Nauk o Ziemi UMK w Toruniu. Nowo wybrany Prezes i Zarząd Główny jeszcze raz składają gorące podziękowania doc. dr A. Dubickiemu za pracę i oddanie Towarzystwu oraz życzenia wszelkiej pomyślności.

Odbyło się 6 zebrań Prezydium Zarządu Głównego (21.02; 27.03; 15.05; 19.06; 13.09; 6.12). Szczegółowe sprawozdania z zebrań są zamieszczone na stronie internetowej ptgeof/imgw.pl. Pierwsze zebranie poświęcono sprawom organizacyjnym, powołano Prezydium Zarządu Głównego, Przewodniczącą Głównej Komisji Rewizyjnej, ustalono zakresy zadań, przyjęto ramowy plan pracy i zalecenia Walnego Zgromadzenia na okres kadencji oraz szczegółowy plan pracy na rok 2017.

Wręczono dyplomy nowo powołanym przez Walne Zgromadzenia Towarzystwa członkom honorowym. Członkami honorowymi Towarzystwa zostali: dr Elżbieta Cebulak, doc. dr Alfred Dubicki, prof. dr hab. inż. Laura Radczuk, dr Jerzy Szkutnicki.

Pozostałe zebrania Prezydium poświęcono najpilniejszym problemom jakie zaistniały w ostatnim czasie. Z uwagi na ich wagę należało poświęcić im kilka zebrań Prezydium. Poniżej przedstawione są przyjęte ustalenia.

Upowszechnianie wiedzy

Jubileusz 70. lecia Polskiego Towarzystwa Geofizycznego postanowiono uczcić zorganizowaniem konferencji *Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich*. Organizację powierzono Oddziałowi Łódzkiemu, pod przewodnictwem Joanny Wibig. Zebrania Zarządu Głównego poświęcano ocenie stopnia przygotowania, powołania komitetów organizacyjnego i naukowego, możliwości wykorzystania referatów do publikacji w *Przeglądzie Geofizycznym*. Uzyskano dla konferencji patronat IMGW PIB, Polskiej Akademii Nauk, Rektora UŁ i Prezydenta Miasta Łodzi. Czyniono próby uzyskania dofinansowania ze strony MNiSW, które nie przyniosły rezultatu. Pomimo braku dofinansowania, konferencja była bardzo dobrze zorganizowana. Wygłoszono 34 referaty i przedstawiono 22 postery. Stanowi to bogaty materiał do publikacji w *Przeglądzie Geofizycznym*. Szczegóły są przedstawione w rozdziale dotyczącym działalności oddziałów.

Działalność wydawnicza

Trudna sytuacja jaka powstała po rezygnacji Redaktor Naczelnej Ewy Bogdanowicz i zapowiedzianej rezygnacji Sekretarza Naukowego i Redaktora językowego Urszuli Kossowskiej-Cezak oraz Sekretarza Redakcji Michała Osowca, wymagała powołania ich następców, wprowadzenia odpowiednich zmian w sposobie pozyskiwania materiału do publikacji, redagowania, przygotowania do druku i dystrybucji czasopisma. Poszukiwano możliwości zwiększenia zakresu tematycznego. Szczegóły dotyczące procesu wydawniczego zamieszczone są w poprzednim rozdziale dotyczącym *Przeglądu Geofizycznego* oraz w sprawozdaniu Redaktora Naczelnego Zbigniewa Czechowskiego. Wiele uwagi poświęcono możliwości uzyskania dla czasopisma podwyższenia oceny punktowej, nie mówiąc o stworzeniu warunków jego przetrwania. Postanowiono zabiegać o uzyskanie numeru tzw. DOI (*Digital Object Identifier*) oraz wprowadzenia informacji o wydanych artykułach do bazy *Polindeks*. Postanowiono, że w zeszycie jubileuszowym zostanie przedstawiony wykaz literatury za ostatnie 10 lat, a na 75. lecie Towarzystwa zostanie opublikowany pełny wykaz literatury. Proponowano aby poszerzyć zakres publikowanego materiału, a przede wszystkim ożywić zagadnienia dotyczące hydrologii. Uzgodniono wygląd okładki czasopisma w związku z obchodami 70. rocznicy PTGeof. Zwracano uwagę na konieczność śledzenia zaleceń MNiSW odnośnie polityki wydawniczej.

Podjęto próbę wydania kroniki Ryszarda Girgusia pt. *Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych zjawiskach hydrologiczno – meteorologicznych na ziemiach polskich w wiekach XVII do XIX*. Publikacja będzie stanowiła kontynuację dzieła pod tym samym tytułem obejmującego okres od X do XVI wieku, której autorami byli Ryszard Girguś i Witold Strupczewski. Przy tej okazji proponowano aby stworzyć kopię tej pierwszej części, której nakład jest wyczerpany, a ciągle cieszy się wielkim zainteresowaniem. Przedmowę do kroniki napisze prof. dr hab. Rajmund Przybylak, a redakcję naukową zapewnią dr Urszula Kossowska-Cezak i dr hab. Halina Lorenc. Jako recenzentów kroniki zaproponowano klimatologa prof. dr hab. Bogusława Michała Kaszewskiego i historyka dr hab. Piotra Olińskiego, prof. UMK. Uzyskano zgodę i gotowość IMGW PIB na współpracę wydawniczą kroniki. IMGW PIB zapewni redakcję techniczną pod kierunkiem Rafała Stepnowskiego oraz druk. Rozważano wykonanie reprintu pierwszej części kroniki.

Inne rodzaje działalności Zarządu Głównego

Najistotniejsze sprawy różne rozważane na zebraniach Prezydium:

- Rajmund Przybylak zaproponował utworzenie Oddziału PTGeof. w Szczecinie oraz podjął się przeprowadzić wstępne rozmowy i ocenić możliwość organizacji oddziału.
- Powierzono opiekę nad stroną internetową PTGeof. Joannie Wibig oraz próbę utworzenia połączeń strony głównej z oddziałami.
- Rajmund Przybylak zaproponował organizację cyklicznej szkoły klimatologii. W wyniku dyskusji postanowiono nazwać szkołę warsztatami i próbować organizować je wraz z IMGW-PIB. Skłania ku temu baza nowoczesnego sprzętu pomiarowego i informatycznego, jak również wyspecjalizowany personel. Pracownicy Instytutu natomiast mogliby poszerzyć wiedzę teoretyczną w kontaktach ze środowiskiem akademickim.
- Sprawy organizacyjne, a przede wszystkim finanse Towarzystwa i możliwości ich uzyskiwania.

Podsumowując roczną działalność Zarządu Głównego należy mieć na uwadze, że był to pierwszy rok po Walnym Zgromadzeniu Towarzystwa kiedy nastąpiły zmiany personalne Zarządu Głównego i Zarządów Oddziałowych, co częściowo wpłynęło na zmianę charakteru pracy. Dużo wysiłku wymagała reorganizacja procesu wydawniczego naszego czasopisma. Poza tym brak ustalonej polityki władz w stosunku do towarzystw naukowych w kraju stwarza znaczne trudności dla działalności społecznej co rzutuje na przyznawanie środków na działalność publikacyjną i upowszechniania wiedzy.

Oddział Bałtycki

Informacje ogólne

Stan osobowy Oddziału Bałtyckiego, choć nieformalnie, systematycznie zmniejsza się. Brak jest komunikacji z częścią osób, które zakończyły działalność zawodową. Pewnej dezintegracji uległ zespół reprezentujący Akademię Morską w Gdyni. Nie odnotowano przejawów działalności osób z ośrodków ze Środkowego i Zachodniego Pomorza.

Upowszechnianie wiedzy

W ramach działalności naukowej i popularyzacji wiedzy Oddział zorganizował samodzielnie seminarium naukowe w dniu 23.03.2017 r. o tytule nawiązującym do tematyki Światowego Dnia Meteorologii *Zrozumieć chmury*. Przedstawiono referaty:

- dr Janusz Filipiak (UG oraz IMGW-PIB) - *Międzynarodowy Atlas Chmur - nowe oblicze w cyfrowej erze informacji* ;
- prof. dr hab. Mirosław Miętus (UG) - *Chmury a klimat*
Podczas konferencji jubileuszowej PTGeof. wygłoszono 3 referaty:
- Janusz Filipiak – *Rekonstrukcja serii opadów atmosferycznych w Gdańsku w okresie pomiarów instrumentalnych*;
- Mirosław Miętus – *Istota zjawisk ekstremalnych – metoda analizy występowania*;
- Janusz Filipiak, Rajmund Przybylak, Piotr Oliński - *Najdłuższa w świecie kronika pogodowa (1721 do 1786) Gottfrieda Reygera dla Gdańska jako źródło lepszego zrozumienia zmienności klimatu*. (wspólnie z Oddziałem Pomorskim)

oraz przedstawiono 3 postery.

Inne formy działalności

Oddział Bałtycki PTGeof. w okresie sprawozdawczym współpracował z innymi stowarzyszeniami naukowymi, takimi jak Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Polskie Towarzystwo Geograficzne, Sekcja Fizyki Morza Komitetu Badań Morza PAN oraz Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi. Dzięki temu Oddział współuczestniczył w organizacji kilku innych spotkań naukowych o tematyce geograficznej i podróżniczej. Rozwijano współpracę z popularnonaukowym portalem naukaoklimacie.pl.

Oddział Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej

Informacje ogólne

Oddział liczy 43 członków w tym 2 honorowych doc. dr Stanisław Michnowski, dr hab. Sławomir Maj. Składki członkowskie zebrano w 70%. Wersję papierową *Przeglądu Geofizycznego* chce otrzymywać 11 osób.

Upowszechnianie wiedzy

Zorganizowano seminarium:

Polska technologia w odpowiedzi na problem śmieci kosmicznych, czyli misja PW-Sat2

Na seminarium wygłoszono następujące referaty:

- Artur Łukasik – *Wprowadzenie i ogólne informacje o projekcie PW – Sat2*;
- Ewelina Ryszawa – *Analiza skuteczności żagla PW Sata -2 i naturalnego czasu życia satelity na orbicie*;
- Artur Łukasik – *Mechaniczne aspekty testów satelity PW – Sat2*.

Publikacje członków PTGeof.

Członkowie Towarzystwa opublikowali swoje prace w wielu renomowanych czasopismach w ramach swojej działalności statutowej. Natomiast w *Przeglądzie Geofizycznym* opublikowano:

- Michnowski S., Odzimek A., 2017, *Ninel Nikolaevna Nikiforova (1932 – 2016)*, Przegląd Geofizyczny z. 1-2, Warszawa;
- Borkowski J., J., 2017, *Zbigniew Wiesław Sorbjan (1946 – 2017)*, Przegląd Geofizyczny z. 3-4, Warszawa.

Inne rodzaje działalności

Członkowie Oddziału byli obecni na kolejnym czerwcowym Pikniku Naukowym Radia Bis w Warszawie, zaś w Instytucie Geofizyki, Instytucie Fizyki UW oraz Centrum Badań Kosmicznych PAN odbywały się otwarte prelekcje w czasie wrześniowego Festiwalu Nauki z aktywnym udziałem członków Oddziału.

Oddział Katowicki

Informacje ogólne

Oddział liczy 21 członków. Opłaty składek uiszczyło 15 osób. W ostatnim okresie, poczynając od 11 października 2016 Oddział uległ dużej transformacji. Zmienił się Zarząd i Przewodniczący oraz siedziba, która obecnie znajduje się na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu. Sukcesywnie powiększa się liczba członków. Zaistniałe zmiany stwarzają nadzieję na ożywienie funkcjonowania Oddziału.

Upowszechnianie wiedzy

Podczas konferencji jubileuszowej w Łodzi przedstawiono referaty:

- Zuzanna Bielec-Bakowska, Katarzyna Piotrowicz – *Krótkoterminowe zmiany ciśnienia atmosferycznego w Polsce (1951-2015)* (wspólnie z Oddziałem Krakowskim);
- Ewa Łupikasa, Tadeusz Niedźwiedz – *Ekstremalne inwersje temperatury minimalnej w przygruntowej warstwie powietrza w profilach 5 – 100 cm i 2 – 100 m w Sosnowcu*. (wspólnie z Oddziałem Krakowskim)

Zorganizowano seminaria i spotkania:

- Otwarte Zebranie Oddziału PTGeof. – *Prezentacja instytucji, których pracownicy są członkami Oddziału PTGeof*;
- Współorganizacja symposium *2nd International Symposium Of Soil Physics* w Instytucie Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze (Book of Abstracts:<http://www.ptgeof.us.edu.pl/wp-content/uploads/2017/03/Book-of-Abstracts-Zabrze-2017.02.08-po-konf.pdf>);
- Seminarium z okazji Światowego Dnia Meteorologii oraz Światowego Dnia Wody w siedzibie IMiGW w Katowicach;
- Otwarte Zebranie Oddziału PTGeof. na Wydziale Nauk o Ziemi UŚ w Sosnowcu – prezentacja Studenckiego Koła Naukowego Geofizyków PREM.

Podpisano list Intencyjny dotyczący współpracy naukowej i dydaktycznej między Oddziałem Katowickim PTGeof. a Studenckim Kołem Naukowym Geofizyków PREM.

Publikacje członków PTGeof.

Członkowie Oddziału opublikowali 15 artykułów o różnorodnej problematyce w renomowanych czasopismach znajdujących się w bazie JCR i w części A MNiSW oraz liczne publikacje w czasopismach krajowych i materiałach pokonferencyjnych.

Inne formy działalności

Członkowie Oddziału Katowickiego PTGeof. uczestniczyli w spotkaniach o charakterze popularnonaukowym ze studentami i młodzieżą w województwie śląskim m.in. w Śląskim Festiwalu Nauki.

Wyniki prac członków Oddziału zostały zaprezentowane na konferencjach międzynarodowych oraz licznych konferencjach i seminariach krajowych.

Oddział Krakowski

Informacje ogólne

Zarząd Oddziału liczy 47 członków w tym 5 honorowych dr Elżbieta Cebulak, prof. dr hab. Maria Horawska, prof. dr hab. Tadeusz Niedźwiedź, prof. dr hab. Leszek Starkel, prof. dr hab. Janina Trepieńska. W ostatnim roku odszedł na zawsze mgr Jan Sadoń. Członkowie Oddziału reprezentują ośrodki naukowe: IMGW-PIB, Uniwersytet Rolniczy, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny, Uniwersytet Śląski, PAN. Członkowie Oddziału reprezentują ośrodki naukowe: IMGW-PIB, Uniwersytet Rolniczy, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny, Uniwersytet Śląski, PAN. Lista członków Krakowskiego Oddziału PTGeof. stanowi Załącznik 1 do niniejszego sprawozdania.

Upowszechnianie wiedzy

- Zorganizowano wraz z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowym Instytutem Badawczym Oddział w Krakowie uroczyste seminarium w ramach obchodów Światowego Dnia Meteorologii, na którym wygłoszono referaty:
- Dorota Matuszko - *Nowa klasyfikacja chmur*;
- Tadeusz Niedźwiedź - *Sytuacje synoptyczne sprzyjające wysokim opadom w Polsce Południowej*;
- Roman Konieczny, Joanna Depta, Robert Pyrc - *Powódzie w Krakowie: dawne przypadki, współczesne zagrożenia*;

- Agnieszka Malota - *Wezbranie w lipcu 2016 roku w województwie pomorskim.*

Uczestniczo w konferencji jubileuszowej PTGeof. w Łodzi gdzie wygłoszono referaty:

- Agnieszka Wypych, Agnieszka Sulikowska, Zbigniew Ustrnul, Danuta Czekierda – *Wieloletnia zmienność letnich ekstremów termicznych w Polsce;*
- Leszek Starkel, Elżbieta Cebulak, Piotr Gębica, Danuta Limanówka, Robert Pyrc – *Znaczenie barier górskich w występowaniu opadów w Karpatach;*
- Urszula Kossowska-Cezak, Robert Twardosz – *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich.* (wspólnie z Oddziałem Warszawskim)
- Zuzanna Bielec-Bakowska, Katarzyna Piotrowicz – *Krótkoterminowe zmiany ciśnienia atmosferycznego w Polsce (1951-2015)* (wspólnie z Oddziałem Katowickim);
- Ewa Łupikasza, Tadeusz Niedźwiedz – *Ekstremalne inwersje temperatury minimalnej w przygruntowej warstwie powietrza w profilach 5 – 100 cm i 2 – 100 m w Sosnowcu.* (wspólnie z Oddziałem Katowickim).

Brano udział w licznych kursach i konferencjach również jako wykładowcy w zakresie opracowywania i wdrażania produktów satelitarnych oraz szkoleń. Uczestniczo w konferencjach dotyczących zmian klimatu, zagrożeń, zdrowia.

Publikacje

- Kossowska-Cezak U. Twardosz R., 2017, *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich*, Przegląd Geofizyczny, z. 1-2, Warszawa;

Ponadto opublikowano kilka artykułów w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Inne formy działalności

Współpracowano ze szkołami udzielając konsultacji w zakresie nauk geofizycznych. Udzielano wywiadów w środkach masowego przekazu oraz konsultacji władzom lokalnym odnośnie do zmian klimatu oraz występowania groźnych zjawisk. Współorganizowano warsztaty terenowe podczas samorządowej konferencji. Uczestniczo w Jubileuszu 725-lecia Miasta Zator. Współpracowano ze sztabami kryzysowymi, bezpieczeństwa ekologicznego i energetycznego.

Oddział prowadzi stronę internetową www.ptgeof.pl,

Oddział Lubelski

Informacje ogólne

Oddział liczy 25 członków, w tym 1 honorowy prof. dr hab. Wojciech Warakomski. W ostatnich miesiącach do Oddziału Towarzystwa przystąpiło 4 nowych członków. Zebrano 50% składek członkowskich.

Upowszechnianie wiedzy

Odbyło się 5 seminariów naukowych, w tym 1 wspólnie z Oddziałem Lubelskim Polskiego Towarzystwa Geograficznego na których wygłoszono referaty:

- Paweł Kotas (IMGW-PIB; doktorant w Zakładzie Klimatologii, Uniwersytet Jagielloński). - *Zmienność i zróżnicowanie typów cyrkulacji atmosferycznej w Polsce w ujęciu mezoskalowym;*

- Agnieszka Krzyżewska (Zakład Meteorologii i Klimatologii UMCS). *Najgroźniejsi masowi zabójcy - czyli rzecz o falach upałów i ich skutkach*;
- prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk (Zakład Hydrologii UMCS). Odczyt wspólny z Oddziałem Lubelskim Polskiego Towarzystwa Geograficznego. *Stan i zmiany zasobów wody w aglomeracji lubelskiej*;
- Grzegorz Kołodziej (Zakład Meteorologii i Klimatologii UMCS). *Charakterystyka wybranych zjawisk meteorologicznych w Lublinie w latach 1951-2010*;
- Sylwester Wereski, Anna Bilik (Zakład Meteorologii i Klimatologii UMCS). *Typy pogody w Lublinie w okresie 1951-2010*.

W roku 2017 członkowie Oddziału czynnie uczestniczyli w konferencjach naukowych, seminariach, zjazdach, sesjach i warsztatach, na których byli autorami lub współautorami referatów oraz posterów. Podczas konferencji jubileuszowej w Łodzi wygłoszono 2 referaty:

- Agnieszka Krzyżewska, Sylwester Wereski – *Warunki biometeorologiczne podczas wyjątkowo silnej fali upałów w Polsce w sierpniu 2015 roku*;
 - Agnieszka Krzyżewska, Sylwester Wereski, Marek Nowosad – *Zróżnicowanie termiczne Lubelszczyzny podczas wyjątkowo silnej fali upałów w sierpniu 2015 roku*;
- i przedstawiono 3 postery.

Publikacje członków PTGeof.

W roku 2017 ukazało się kilkanaście publikacji członków Oddziału. Były to rozdziały w monografiach i prace oryginalne, wśród których kilka zostało opublikowanych w języku angielskim, w czasopiśmie indeksowanym JCR oraz posiadających numerację DOI. Problematyka publikacji to głównie meteorologia, klimatologia i agrometeorologia.

Inne rodzaje działalności

Członkowie Oddziału wygłosili kilkanaście pogadanek popularnonaukowych dla młodzieży szkolnej na temat zjawisk atmosferycznych i obserwacji meteorologicznych połączonych ze zwiedzaniem obserwatorium meteorologicznego UMCS w Lublinie (mgr A. Bilik, mgr G. Kołodziej, K. Bartoszek) i stacji meteorologicznej IUNG w Puławach (prof. dr hab. A. Doroszewski).

W lokalnej prasie ukazały się artykuły, notatki z wywiadów dotyczących aktualnych i prognozowanych stanów pogody (m.in. prof. dr hab. A. Doroszewski, mgr G. Kołodziej, mgr A. Bilik, dr K. Bartoszek, dr inż. A. Węgrzyn). Udzielono również wywiadów telewizyjnych, radiowych i prasowych (prof. dr hab. A. Doroszewski, dr K. Bartoszek, mgr A. Bilik, dr A. Krzyżewska). Prof. dr hab. A. Doroszewski opracował i opublikował w Internecie kilkadziesiąt informacji o warunkach pogodowych.

Udział w Drzwiach Otwartych UMCS (koordynatorzy z ramienia Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej dr A. Krzyżewska i dr S. Wereski); w imprezie popularyzatorsko - edukacyjnej pod nazwą *Dzień Ziemi* (dr A. Krzyżewska, dr S. Wereski, mgr E. Flis) oraz Lubelskim Festiwalu Nauki (dr K. Bartoszek, dr A. Krzyżewska, dr S. Wereski, mgr G. Kołodziej, mgr E. Flis).

Współpraca z licznymi instytucjami naukowymi, dydaktycznymi i samorządowymi (m.in. z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz z Centralnym Ośrodkiem Badań Odmian Roślin Uprawnych w Nowej Słupi).

Oddział Łódzki

Informacje ogólne

Aktualna liczba członków Oddziału 23 osoby.

Upowszechnianie wiedzy

Zorganizowano ogólnopolską, jubileuszową konferencję:

- ***Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich***

Konferencja odbyła się 25-26 września z okazji 70. lat działalności PTGeof. Współorganizatorem konferencji była Katedra Meteorologii i Klimatologii UŁ. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Łódzkiego Profesor dr hab. Antoni Różalski, Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska, Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Paweł Rowiński oraz Dyrektor Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego dr inż. Przemysław Łagodzki. W skład Komitetu Naukowego konferencji weszli przedstawiciele większości oddziałów: doc. dr Alfred Dubicki z Oddziału Wrocławskiego, prof. Michał Kaszewski z Oddziału Lubelskiego, dr hab. Jacek Leśny z Oddziału Poznańskiego, dr hab. Halina Lorenc z Oddziału Warszawskiego, prof. Mirosław Miętus z Oddziału Morskiego w Gdyni, prof. Rajmund Przybylak z Oddziału Pomorskiego w Toruniu, prof. Zbigniew Ustrnul z Oddziału Krakowskiego i prof. Joanna Wibig z Oddziału Łódzkiego. W konferencji wzięło udział 66 uczestników z krajowych ośrodków akademickich. Podczas 2 dni obrad w 3 sesjach tematycznych wygłoszono łącznie 34 referaty i zaprezentowano 22 postery.

Konferencja jest sukcesem PTGeof., a szczególnie Oddziału Łódzkiego. Referaty konferencji wzbogacają materiał publikacyjny *Przeglądu Geofizycznego*. Zwraca uwagę bardzo dobra organizacja pomimo że nie uzyskaliśmy dodatkowego dofinansowania ze strony MNiSW.

Członkowie Oddziału wygłosili na konferencji jubileuszowej 4 referaty:

- Wojciech Radziun – ***Warstwy opadu podczas wybranych incydentów opadowych na obszarze aglomeracji łódzkiej;***
- Krzysztof Fortuniak, Włodzimierz Pawlak, Mariusz Siedlecki – ***Emisja gazów cieplarnianych z mokradel Biebrzańskiego Parku Narodowego w sytuacji ekstremalnie niskich poziomów wody gruntowej – wyniki pomiarów w Kopytkowie w latach 2013-2016;***
- Piotr Piotrowski – ***Opady atmosferyczne w Łodzi na tle poziomych gradientów termicznych;***
- Mariusz Siedlecki, Włodzimierz Pawlak, prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak, Piotr Piotrowski – ***Charakterystyka warunków atmosferycznych w dniach z wysoką ewapotranspiracją w obszarach zurbanizowanych oraz terenach rolniczych i bagiennych.***

oraz przedstawiono 8 posterów.

Zorganizowano 2 seminaria na których omawiano bieżące sprawy Towarzystwa oraz wygłaszano referaty naukowe:

- mgr Joanna Szczepańska – ***Zmiany reżimu pożarowego wywołane zmianami klimatu w XXI wieku na przykładzie Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasu Spalsko-Rogowskie;***
- prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak - ***Klimat miasta – wpływ na jakość życia jego mieszkańców.*** (z okazji obchodów Dnia Meteorologii).
-

Publikacje członków PTGeof.

Ukazały się publikacje z afiliacją Towarzystwa:

- Degirmendzić J., Kożuchowski K. M., 2017, *Mikrocyrkulacyjne uwarunkowania długotrwałych fal termicznych w Polsce*, Przegląd Geofizyczny z. 1-2, Warszawa;
- Siedlecki M., Pawlak W., Fortuniak K., Zieliński M., 2017, *Porównanie wybranych metod uzupełniania luk w pomiarach kowariancyjnych strumienia ciepła utajonego w różnych typach środowiska*, Przegląd Geofizyczny z.3-4, Warszawa;
- Wibig J., 2017, *70-lecie Polskiego Towarzystwa Geofizycznego – Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich (Łódź, 25-26 IX, 2017)*, Przegląd Geofizyczny, z. 3-4 Warszawa.

Inne rodzaje działalności

Oddział Łódzki już od 2014 r. obejmuje patronatem działalność Studenckiego Koła Naukowego Geomonitoringu (SKNG). W roku 2017 wspólnie z Kołem zorganizowano obchody Światowego Dnia Meteorologii. Obchody te połączone były z finałem prowadzonego przez cały rok internetowego konkursu fotograficznego pt. **Atmosfera – hydrosfera – litosfera**. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem wśród studentów i młodzieży licealnej. Patronat nad konkursem objęło SKNG oraz Oddział Łódzki. W trakcie obchodów poza wspomnianym referatem prof. dr Krzysztofa Fortuniaka zorganizowano pokaz przyrządów meteorologicznych oraz konkurs wiedzy na temat klimatu miasta, a także finał internetowego konkursu : **Jaka to chmura?**. W obchodach licznie uczestniczyła młodzież ze szkół średnich oraz studenci.

Członkowie Towarzystwa aktywnie brali udział, w organizowanych przez łódzkie środowisko naukowe, kolejnych edycjach **Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki** w Łodzi, na których wygłaszali referaty oraz służyli pomocą studentom SKNG w przygotowaniu konkursów i quizów dla młodzieży.

Towarzystwo wsparło dwoje doktorantów Wydziału Nauk Geograficznych, członków koła SKNG w ich udziale w prestiżowym międzynarodowym konkursie łazików marsjańskich – University Rover Challenge URC 2017, który odbył się na pustyni Utah w Stanach Zjednoczonych. Nasi doktoranci mieli istotny udział w rozbudowie łazika marsjańskiego proponując dobór czujników meteorologicznych i czujnika metanu, a także projekt wiertła geologicznego.

Oddział Pomorski

Informacje ogólne

Oddział i liczył 37 członków, w tym jeden członek honorowy prof. dr hab. Gabriel Wójcik. W 2017 r. przyjęto 4 osoby. Skreślono 6 osób z listy Oddziału Pomorskiego, którzy zalegali z opłacaniem składek i prenumeraty *Przeglądu Geofizycznego*. Jeden członek PTGeof. – Sandra Słowińska – przeniosła się z Oddziału Pomorskiego do Warszawskiego. Składki członkowskie i prenumeratę *Przeglądu Geofizycznego* opłacono w 86%.

Upowszechnianie wiedzy

Zorganizowano 4 seminaria naukowe na których wygłoszono referaty:

- Joanna Uscka-Kowalkowska, Katedry Meteorologii i Klimatologii UMK Uwarunkowania meteorologiczne dopływu promieniowania słonecznego w Polsce; (z okazji Światowego Dnia Meteorologii) ;

Seminarium w Brodnicy podczas którego wygłoszono referat:

- Tomasz Siekierski, Firma „Multi”, **120 lat pomiarów temperatury gruntu w Poczdamie;**

Seminarium w Bydgoszczy:

- Tomasz Sypniewski, Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy, **Historia i działalność wodociągów w Polsce oraz sprzęt i akcesoria wodociągowo-kanalizacyjne, począwszy od okresu staropolskiego, aż po czasy współczesne.**

Seminarium w Toruniu:

- Arkadiusz Krawiec, Katedra Geologii i Hydrogeologii UMK w Toruniu, **Wody lecznicze i termalne w Polsce.**

Członkowie Oddziału uczestniczyli w 12 konferencjach krajowych i 7 konferencjach zagranicznych w tym uczestnictwo w konferencji jubileuszowej PTGeof. Wygłoszono 4 referaty:

- Bożena Pius, Andrzej Arażny, Rajmund Przybylak, Włodzimierz Marszelewski - **Relacje między temperaturą powietrza i wody w jeziorach Polski Północnej w ekstremalnie ciepłych i chłodnych latach;**
- Rajmund Przybylak - **Zmiany klimatu Polski i Europy w ostatnim tysiącleciu;**
- Piotr Oliński, Rajmund Przybylak, Marcin Koprowski, Henryk P. Dąbrowski, Wojciech Tylmann - **Wybuch wulkanu Kuwae a warunki pogodowe w Europie Środkowej około połowy XV w.;**
- Janusz Filipiak, Rajmund Przybylak, Piotr Oliński - **Najdłuższa w świecie kronika pogodowa (1721 do 1786) Gottfrieda Reygera dla Gdańska jako źródło lepszego zrozumienia zmienności klimatu.** (wspólnie z Oddziałem Bałtyckim)

Publikacje członków PTGeof

Opublikowano 20 artykułów w renomowanych czasopismach, niektóre w języku angielskim oznaczone numerem DOI. Bardzo bogata problematyka publikacji dotyczy meteorologii i klimatologii, w tym problematyki polarnej, agrometeorologii obszarów uprawnych i leśnych oraz hydrologii.

Inne rodzaje działalności

Członkowie PTGeof. uczestniczyli w wyprawie polarnej UMK na Spitsbergen (Tomasz Siekierski). Udzielano wywiady rozgłośniom radiowym i telewizyjnym (lokalnym i ogólnopolskim) oraz prasie, dotyczące najczęściej nietypowych i ekstremalnych warunków pogodowych lub zjawisk atmosferycznych. Uczestniczono w Toruńskim Festiwalu Nauki. Wygłaszano prelekcje w szkołach i udostępniano zwiedzanie Obserwatorium Meteorologicznego dla młodzieży szkolnej i licealnej.

Na stronie internetowej prezentowane są pomiary meteorologiczne z Obserwatorium Meteorologicznego Katedry Meteorologii i Klimatologii UMK (ze średnią dobową liczbą odślon wynoszącą ponad 4700). Wykonywane są średnioterminowe prognozy pogody w Bydgoszczy – np. dla Gazety Pomorskiej, Gazety Wyborczej, Polskiego Radia Pomorza i Kujaw.

Udzielanie informacji dot. aktualnego stanu wilgotności gleby w wybranych regionach woj. kujawsko-pomorskiego i ew. zagrożeń suszą i nadmiarem opadów dla Gazety Pomorskiej, TVB i Radia PiK (przez cały rok).

Informacje dotyczące działalności Oddziału Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Geofizycznego są dostępne na stronie internetowej Katedry Meteorologii i Klimatologii UMK.

Oddział Poznański

Informacje ogólne

Liczba członków zwyczajnych Oddziału Poznańskiego PTGeof. wynosi: 22 osoby. W minionym roku liczba członków zmniejszyła się o 1 osobę, zmarł dr Wacław Plenzler. Procent zebranych składek członkowskich w roku 2017 - ok. 70%. Kontynuowano prace w zakresie uporządkowania archiwum i biblioteki podręcznej oddziału. Oddział znajduje się w okresie poważnej reorganizacji. Zmieniono skład zarządu, przewodniczącego oraz siedzibę. Działalność Oddziału podporządkowano zaistniałym zmianom.

Upowszechnianie wiedzy

Odbyły się 2 posiedzenia Zarządu Oddziału PTGeof. Członkowie Oddziału PTGeof. wzięli udział w Jubileuszowej Konferencji z okazji 70 lecia PTGeof. i ogłosili referaty:

- K. Ziemblińska: ***Wybór metody odnowienia powierzchni leśnych po wiatrolomach a ich długofalowy wpływ na bilans węgla;***
- J. Leśny: ***Analiza występowania ekstremalnych wartości strumienia CO2 wymienianego między podłożem a atmosferą na torfowisku w Rzecinie.***

Ponadto członkowie PTGeof. J. Olejnik, B. Chojnicki i K. Ziemblińska wzięli udział w XXXVIII Ogólnopolskim Zjeździe Agrometeorologów i Klimatologów.

Oddział Warszawski

Informacje ogólne

Oddział liczy 33 członków w tym 5 członków honorowych prof. dr hab. Jerzy Jaworski, dr Urszula Kossowska-Cezak, prof. dr Janusz Paszyński, prof. dr inż. Jan Zieliński, dr Jerzy Szkutnicki. W roku 2017 zmarł prof. dr hab. inż. Witold Strupczewski.

Składki opłaciło około 60% członków. Zarząd Oddziału wyraża opinię, że należy w dalszym ciągu utrzymywać, w miarę możliwości, wydawanie wersji tradycyjnej *Przeglądu Geofizycznego*.

Zarząd Oddziału wyraża niepokój z powodu małej aktywności większości członków. Jako przyczynę dopatruje się w braku możliwości realizowania tematów badawczych. Podkreśla się również niedostateczny napływ młodzieży, zainteresowanej pracą w Towarzystwie.

Upowszechnianie nauki

Zorganizowano seminaria z okazji Światowego Dnia Wody i Światowego Dnia Meteorologii, do którego wprowadzenie dokonała dr hab. Halina Lorenc. W seminarium uczestniczył dr inż. Przemysław Łagodźki, który w wystąpieniu okolicznościowym zapewnił o gotowości IMGW PIB do współpracy z PTGeof. W seminarium ogłoszono referaty:

- dr hab. Dorota Matuszko – ***Zrozumieć chmury;***

- dr hab. Jan Parfiniewicz, IMGW PIB – *Trochę o burzach i sprawy bieżące*;

Podczas dalszych seminariów wygłoszono referaty:

- dr Wojciech Szymalski, Instytut Na Rzecz Ekorozwoju Warszawy - *Strategie adaptacji do zmian klimatu*;
- dr Wojciech Ożga, SGGW - *Stan badań klimatu lasów w Polsce*;
- Brygadier mgr Wojciech Dukowicz, Komenda Główna Straży Pożarnej, Dyżurny Operacyjny Kraju - *Straż Pożarna w obliczu groźnych zdarzeń pogodowych w Polsce*,
- dr Longina Chojnacka- Ożga, SGGW - *Metody i kierunki badań w dendroklimatologii*
- prof. dr hab. Kazimierz Rykowski, Instytut Badawczy Leśnictwa - *Narodowy program leśny a zmiany klimatyczne*
- mgr Krystyna Pianko-Kulczyńska, IMGW PIB - *Długoterminowa prognoza pogody 13 kroków do sukcesu (...lub porażki)*.

W konferencji jubileuszowej PTGeof. w Łodzi uczestniczyli członkowie Oddziału Warszawskiego. Wygłoszono następujące referaty:

- Halina Lorenc - *Jak powstała kronika Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych zjawiskach hydrologiczno-meteorologicznych na ziemiach polskich w wiekach od X do XVI*, której autorami są R. Girguś i W. Strupczewski;
- Urszula Kossowska-Cezak, Robert Twardosz - *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich*. (wspólnie z Oddziałem Krakowskim).

Publikacje członków PTGeof.

- Kossowska-Cezak U. Twardosz R., 2017, *Współczesne anomalie termiczne na historycznych ziemiach polskich*, Przegląd Geofizyczny, z. 1-2, Warszawa;
- Khodri M. i inni, 2017, *Klimat ostatniego tysiąclecia*, Przegląd Geofizyczny, z. 1-2, Warszawa; tłumaczenie z francuskiego czasopisma *La Météorologie* - Szkutnicki J.
- Kossowska-Cezak U., Osowiec M., 2017, *Wojciech Jastrzębowski jako klimatolog*, Przegląd Geofizyczny z. 3-4, Warszawa;
- Kossowska-Cezak U., Szkutnicki J., 2017, *Alfred Dubicki*, Przegląd Geofizyczny, z. 3-4, Warszawa.

Zarząd Główny podejmując wydanie wspomnianej już wcześniej kroniki R. Girgusia *Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych zjawiskach hydrologiczno-meteorologicznych na ziemiach polskich w wiekach od XVII do XIX wieku* powierzył jej redakcję naukową dr Urszuli Kossowskiej-Cezak i dr hab. Halinie Lorenc. Prace redakcyjne są w trakcie. Przewidywane zakończenie listopad 2018.

Inne rodzaje działalności

Zorganizowano wycieczkę do Filtrów Warszawskich, które są znakomitym zabytkiem działalności przemysłowej i ciągle służą miastu stołecznemu Warszawa.

Otoczono opieką groby znanych i związanych z IMGW geografów i klimatologów: Antoniego Magiera, Władysława Gorczyńskiego, Romualda Mereckiego, Wacława Wiśniewskiego spoczywających na cmentarzach warszawskich. Przy tej okazji stwierdzono, że grób prof. Władysława Gorczyńskiego znajduje się w katastrofalnym stanie, a przecież to był twórca i pierwszy po uzyskaniu niepodległości Polski, dyrektor Państwowego Instytutu Meteorologicznego, a od 1947 roku kierownik Katedry Meteorologii i Klimatologii

Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prezes PTGeof. i Zarząd Oddziału Warszawskiego podejmą, w najbliższym czasie rozmowy z Dyrektorem IMGW PIB i Rektorem UMK w celu podjęcia próby renowacji tego zabytku.

Oddział Wrocławski

Informacje ogólne

Na koniec roku sprawozdawczego Oddział liczył 56 członków (w tym 4 członków honorowych: prof. dr hab. Maria Dubicka, prof. dr hab. Jerzy Pyka i doc. dr Alfred Dubicki, prof. dr hab. Laura Radczuk. Jest to obecnie najbardziej liczny oddział Towarzystwa. Składki członkowskie uregulowane są w 80%.

Upowszechnianie wiedzy

Zorganizowano 6 seminariów naukowych. W spotkaniach brało udział od 14 do 49 osób. Podczas seminariów miała miejsce ożywiona dyskusja. W posiedzeniach uczestniczyło wielu słuchaczy, w tym doktorantów oraz licznie reprezentowane grupy studentów Uniwersytetu Przyrodniczego i Uniwersytetu Wrocławskiego. Wygłoszono następujące referaty:

- Tamara Tokarczyk, IMGW- PIB, Wojciech Jakubowski – ***Hydrologiczne zdarzenia ekstremalne;***
- Mieczysław Sobik – ***Czasowe i przestrzenne zróżnicowanie struktury przychodu wody w atmosferze na przykładzie Sudetów Zachodnich;***
- Krzysztof Wolski – ***Ocena zagrożenia powodziowego w wybranych kotlinach górskich;***
- Krzysztof Sośnica – ***Wykorzystanie satelitarne systemu Galileo oraz innych systemów nawigacyjnych w badaniach geodezyjnych i geofizycznych;***
- Tadeusz Przylibski – ***Pozaziemskie górnictwo;***
- Wojciech Ciężkowski – ***Wody lecznicze Polski.***

Uczestniczono w Konferencji Jubileuszowej z okazji 70-lecia PTGeof. na której przedstawiono 5 referatów:

- Alfred Dubicki – ***70 lat Polskiego Towarzystwa Geofizycznego***
- Krystyna Bryś, Tadeusz Bryś – ***Ekstremalne wartości zmienności z dnia na dzień temperatury powietrza we Wrocławiu w latach 1850–2016;***
- Marek Błaś, Mieczysław Sobik, Witold Rohm, Hugues Brenot, Estera Trzcina, Maciej Kryza, Hanna Ojrzyńska – ***Znaczenie kolumnowej zawartości pary wodnej w kształtowaniu rozkładu przestrzennego rozlewnych opadów atmosferycznych w Polsce;***
- Hanna Ojrzyńska, Marek Błaś, Maciej Kryza, Mieczysław Sobik – ***Typy cyrkulacji atmosferycznej sprzyjające dużej zawartości pary wodnej w słupie powietrza (PW) w południowo-zachodniej Polsce;***
- Radosław Stodolak, Justyna Kubicz, Krzysztof Wolski – ***Zjawisko niżówki, jako wyznacznik okresu suszy hydrologicznej w zlewni dolnej Odry i rzek Przymorza Zachodniego;***

oraz zaprezentowano 1 poster.

Inne rodzaje działalności

Członkowie Oddziału prowadzili akcję pomocy nauczycielom szkół różnych stopni i typów w realizacji programu nauczania geografii oraz ochrony środowiska. Odczyty odbywały się również na terenie placówek Uniwersytetu Przyrodniczego, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Prelekcje połączone były ze zwiedzaniem wymienionych instytucji i prezentacją badań z zakresu meteorologii, hydrologii, klimatologii, agrometeorologii, hydrogeologii oraz ochrony środowiska.

W styczniu z okazji 80 rocznicy urodzin odbył się uroczysty Jubileusz Prezesa PTGeof. doc. dr Alfreda Dubickiego, połączone z okolicznościowym referatem przedstawionym przez dr hab. inż. Tamarę Tokarczyk prof. IMGW-PIB oraz dr. hab. Wojciecha Jakubowskiego z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W marcu uroczysto obchodzono LXVII Światowy Dzień Meteorologii oraz XXIV Światowy Dzień Wody.

Sekcji Meteorologiczna

Sekcja Meteorologiczna PTGeof. liczy 50 członków z Oddziałów Polskiego Towarzystwa Geofizycznego. Jest członkiem European Meteorological Society (Europejskiego Towarzystwa Meteorologicznego).

W bieżącym roku Europejskie Towarzystwo Meteorologiczne zorganizowało I European Conference for Applied Meteorology and Climatology w Dublinie *Serving Society with better Weather and Climate Information*. Wzięło w niej udział 16 uczestników z Polski, w tym troje członków Sekcji. Wygłosili oni 5 referatów i przedstawili 7 posterów. Następną konferencja odbędzie się w Budapeszcie w dniach 3-7 września 2018. Podczas konferencji, w dniach 5-6 września, odbędzie się Międzynarodowe Forum Towarzystw Meteorologicznych (*5th Global Meeting of the International Forum of Meteorological societies*).

Podsumowanie

Działalność Polskiego Towarzystwa Geofizycznego przebiegała według wskazań Walnego Zgromadzenia z 21 lutego 2017.

Zaszły zmiany personalne, zarówno w Zarządach Oddziałów, w Zarządzie Głównym, a przede wszystkim z funkcji Prezesa odszedł doc. dr Alfred Dubicki. Zaszły również zmiany personalne i organizacyjne w Komitecie Redakcyjnym naszego czasopisma *Przegląd Geofizyczny*. Wymagało to natychmiastowej reakcji ze strony Zarządu Głównego. Dzięki wzmożonej pracy Prezydium Zarządu Głównego i Komitetu Redakcyjnego utrzymano ciągłość wydawniczą. Czasopismo ukazuje się w wersji tradycyjnej oraz w całości w wersji internetowej. Zachowuje 7 pkt w ocenie MNiSW.

Szczególnym osiągnięciem w ostatnim roku jest konferencja ***Nadzwyczajne zdarzenia meteorologiczne i hydrologiczne na ziemiach polskich*** zorganizowana przez Oddział Łódzki przy współudziale Zarządu Głównego, z okazji 70 lat działalności naszego Towarzystwa. Większość referatów i posterów przedstawili członkowie Towarzystwa. W oddziałach zorganizowano 33 naukowe seminaria i współpracowano ze szkołami różnych szczebli oraz z władzami lokalnymi. Referaty przedstawione na konferencji jak i na seminariach mogą być materiałem do publikacji w *Przeglądzie Geofizycznym*. Zaproponowano ożywienie działalności konferencyjnej. Zwrócono się z apelem do oddziałów aby powstał plan

konferencji w okresie bieżącej kadencji. Powstała inicjatywa organizacji Szkoły Klimatologicznej.

Podjęto inicjatywę wydania kroniki R. Girgusia *Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych zjawiskach hydrologiczno-meteorologicznych na ziemiach polskich w wiekach od XVII do XIX wieku*, która będzie kontynuacją istniejącej kroniki obejmującej okres X do XVI wieku autorstwa R. Girgusia i W. Strupczewskiego. Redaktorkami naukowymi kroniki zostały U. Kossowska-Cezak i H. Lorenc. IMGW-PIB będzie współwydawcą i sfinansuje druk kroniki, a być może również reprint pierwszej części, która jest wyczerpana. Przy tej okazji należy wspomnieć o dwustronnej gotowości kontynuacji i zacieśnienia współpracy PTGeof i IMGW-PIB.

Godnym podkreślenia jest wzmożenie aktywności w Oddziałach Katowickim i Poznańskim, które z przyczyn od nas niezależnych, w ubiegłych latach praktycznie zawiesiły swoją działalność.

Jerzy Szkutnicki